

Борбата за чист въздух предлагам да се тръгне и по още един път — да се потърси техническо решение за препазване на Русе от обгазяване през Дунава. Най-доброто решение е заводът да се преустрои за друго производство, което не е свързано с отровни газове, или на отсрещния бряг да се монтира инсталация, която не допуска каквото и да е произволно изтичане на газове по време на технологичния процес. Всичко това е възможно, но реално е твърде далечно, за да можем да разчитаме на него, и освен това зависи от решението на собствениците на завода, което решение може да се вземе самостоятелно, но и под въздействието на цялата обществена (национална и международна).

Ето защо, струва ми се, ние сме длъжни да предприемем някакво действие. Може на някого то да се стори смешно, на други невъзможно, на трети налудничаво, но при всички случаи то да е свързано с положителен ефект. Смисълът на предлаганото действие е създаване на водна завеса (препятствие) срещу нахлуващия отровен облак. Един от вариантите за получаване на водна преграда, даден съвсем накратко в принципен смисъл, е следният.

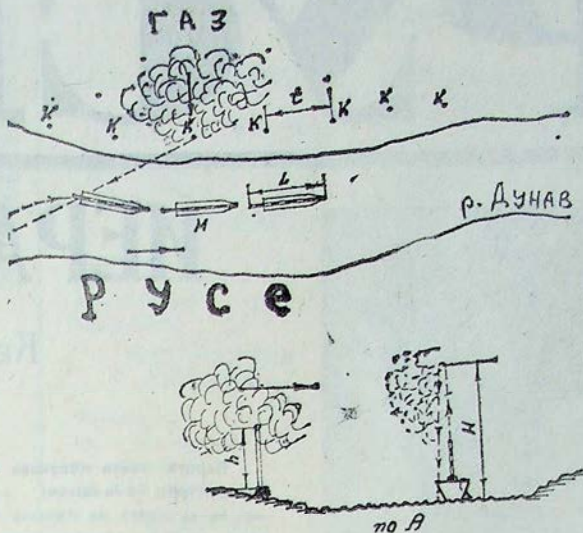
ДОРИ ИДЕЯТА ДА ВИ СЕ

СТОРИ СМЕШНА ИЛИ НА

ЛУДНИЧАВА, СТРУВА СИДА

ПОМИСЛИМ ЗА ЕФЕКТА ОТ

ПРЕДЛАГАНАТА

ВОДНА ПРЕГРАДА СРЕЩУ ОТРОВНИЯ ГАЗ

На отсрещния бряг се разполагат специални датчици (К), които отчитат нахлуването на газове с определен химичен състав. Те са разположени по продължение на бреговата ивица в район, предпазвателно определен като място, през което преминава замърсващият газ.

На определено място на русенския бряг са разположени няколко моторни плавателни съда (С), специално оборувадени с помпи и тръбини инсталации с разпръскачи. Когато датчиците (К) отчитат нахлуване на отровен газ, излъчват сигнали, които се приемат в пункта за управление (ПУ) на русенския бряг. Оттам се съобщава на плавателните съдове (С) мястото, където нахлува облакът. Плавателните съдове отиват и заемат позиция в реката срещу нахлуващия облак. Пускат се в действие помпите, които засмукват вода от реката и чрез тръбините инсталации и дюзите създават двуслойна водна преграда.

Към нагнетяваната вода може да се прибавя химичен елемент или вещество, което да ускорява и да увеличава степента на неутрализирането на отровния газ. Концентрацията на хлор в облака е такава, че практически не бие се отразила чувствително на реката, но в замяна на това хората в града ще се предпазят значително. Наличието на тези съоръжения би се оказало особено ефективно и в случай на авария в завода.

Създаването на тази или подобна система ще стане с участието на много и различни специалисти — химици, еколози, метеоролози, моряци, хидравлици, електронници и т. н.

При евентуалното разработване на проекта е необходимо да се определят разстоянията между отделните датчици (К) и разстоянието им

от брега, за да има достатъчно време от получаването на сигнала в пункта за управление плавателните съдове да заемат място срещу облака, дължината и формата на тръбините инсталации (Л), височината на водната завеса (Н), параметрите на помпите, видът на дюзите и т. н. За това са необходими редица статистически данни за характера, разположението, големината и движението на облака.

Водна преграда може да се изгради и от стационарна тръбна система, разположена на един от двата брега. Съответните сектори могат да се задействуват със същата сигнална система, но с по-сложна автоматика.

Како всяко техническо решение и това има предимства и недостатъци. Считам, че учени с различна специалност и гражданска доблест мо

гат да оптимизират по отношение на ефекта на неутрализиране на отровния газ едно съоръжение, с което да се осигури необходимият чист въздух.

Що се отнася до възможността за създаване на въздушна преграда чрез използване на вентилатори, считам, че това е процес, свързан със значителен разход на енергия и средства. При това степента на неутрализация на отровния газ е незначителна. Липса възможност за бърза реакция на мястото на поява на нахлуващия облак.

Нямам чувството, че съм намерил най-доброто и единствено решение, но считам, че това е една алтернатива. Искам да подканя и други граждани, притежаващи подобни идеи, да помогнат за създаването на бариера за отровните газове през Дунава, ако приемем, че техният източник (поне засега и неизвестно докога) е една дадена ност.

Ст. н. с. к. т. н. чини.
Иван ДОЧЕВ

Бел. ред. Въз основа на статия в Русе създаде инициативен комитет с тел. 2-29-93, където може да се обръща за контакти и подробности.